

Pedagogická koncepce Lesního klubu Sojka

Pedagogická koncepce vychází z RVP pro předškolní vzdělávání, je přizpůsobena filozofii lesních mateřských škol a lesní pedagogice. Vycházíme z konceptu Respektovat a být respektován manželů Kopřivových, využíváme prvky Montessori pedagogiky, inspirujeme se intuitivní a Waldorfskou pedagogikou.

Platnost od 1.9. 2020

Aktualizace: 1.9. 2020

Obsah:

- 1/ Identifikační údaje
- 2/ Obecná charakteristika LK Sojka
- 3/ Podmínky vzdělávání LK Sojka
- 4/ Organizace LK Sojka
- 5/ Charakteristika a obsah vzdělávacího programu
- 6/ Evaluační systém

1/ Identifikační údaje LK Sojka

Název klubu: Lesní klub Sojka

Zřizovatel: Pod Holednou Jundrov, z.s.,

IČO: 04520688

Sídlo: Absolova 2, Brno, PSČ 624 00

Webové stránky: www.lesniklubsojka.cz

Email: skolka.sojka@gmx.com

Kontaktní osoba: Mgr. Lucie Anderová, mob.: 774 216 934

číslo účtu: 2400937184/2010

Průvodci: Mgr. Petra Večeřová
Bc. Eliška Němečková
BcA. Andrea Dudková
Hedvika Pekařová
Jana Bartošíková

Kapacita klubu: 16 dětí na den

2/ Obecná charakteristika LK Sojka

Lesní klub Sojka (dále jen LK) byl založen v roce 2016 a je alternativou státního předškolního vzdělávání pro děti ve věku od 3 do 7 let. LK je otevřen v průběhu školního roku od pondělí do pátku od 8:00 – 16.30.

LK nabízí i klubík Sojčata pro maminky s dětmi ve věku od 1-3 let. Klubík umožňuje setkávání rodičů, kteří pečují o nejmenší děti, formou společného programu v přírodním prostředí zahrady LK Sojka. Zároveň funguje jako přirozená forma adaptace pro děti, které budou později navštěvovat LK Sojka samostatně v rámci celodenní docházky.

V době letních prázdnin LK nabízí příměstské tábory.

LK se nachází v zahrádkářské kolonii v Brně-Jundrově, za ulicí Dubová. Zázemí tvoří zahrada se dvěma chatkami a kompostovací toaletou.

3/ Podmínky vzdělávání LK Sojka

3.1 Zázemí

Zahrada a její vybavení

Lesní klub má k dispozici protáhlou zahradu, jež je rozdělena na dvě části dvěma sousedícími chatkami – zděnou chatkou a dřevěnou prosklenou chatkou. Spodní část zahrady je uzpůsobena pro hru a pro tvořivé a pracovní činnosti dětí. Nachází se zde:

- místo pro ranní sdílení tvořené dřevěným kulatým stolem a kruhem špalků k sezení,
- venkovní pískoviště
- stoly a improvizovaný pracovní ponk
- blátivá kuchyňka
- zóna pro volné kopání v hlíně s náradím
- dřevěné domečky z europalet, na které je možno lézt
- stromy a žebříky k lezení
- lanové houpačky
- travnaté místo k odpočinku
- vyvýšený záhonek
- hadice s užitkovou vodou z řeky
- kompostovací toaleta a barelem s vodou k mytí rukou
- dvoukomorový kompost

Horní část zahrady je osázena ovocnými stromy a ořešákem. Nachází se zde několik menších záhonků určených k pěstování zeleniny a okrasných květin. Travnaté plochy jsou částečně využívány ke hře dětí. Na začátku zahrady je chodníček s čísly, který slouží k rannímu počítání dětí před tím, než vyrazí do lesa.

Zděná chata a dřevěná chatka

Zděná chata slouží dětem jako šatna a místo k odpočinku po obědě. Chodbička chaty je vybavena lavicemi, označenými háčky a plastovými boxy k ukládání rezervního oblečení dětí. K ukládání náhradních bot slouží označené police. V chatce jsou kamna, díky nimž zajišťujeme tepelný komfort v chladnějších obdobích roku. K odpočinku je využívána místnost s kobercem. Děti spí na vlastních karimatkách a spacácích. K dispozici je i několik dek k zapůjčení. V chodbičce zděné chatky jsou umístěny dva nočníky. V případě potřeby je instalována mobilní toaleta.

Dřevěná prosklená chatka slouží jako místo k ranní a odpolední hře a k tvoření. Domek je možné vytápět elektrickými přímotopy. Místnost je vybavena stoly, dřevěnými lavicemi a polici s hračkami, pomůckami a výtvarnými potřebami, které děti mohou podle vlastní potřeby využívat. V chladnějších obdobích je dřevěný domek využíván k rannímu setkávání a jako místo, kde se obědvá a kde probíhá umývání nádobí a poobědový klid.

Okolí

Obora Holedná je v dosahu 5 minut pěšky od lesního klubu, čímž poskytuje ideální zázemí pro poznávání přírody, tvoření, lesní hry. V blízké vzdálenosti je řeka, skály.

3.2 Psychosociální podmínky

Se skupinou maximálně 16-ti dětí v jeden den pracují dva pedagogové (průvodci). Ke každému dítěti přistupují individuálně, s ohledem na jeho potřeby. Pedagogové přistupují k dětem rovnocenně, uplatňují respektující komunikaci podle manželů Kopřivových. Během adaptačního období průvodci dětem dopřávají dostatek času a podpory na to, aby si děti v LK zvykly a začlenily se do kolektivu. Skupina dětí je věkově různorodá – 3 až 7 let.

V případě výchovně-vzdělávacích problémů kontaktujeme rodiče a problémy řešíme na individuální schůzce. Problémy, které přesahují rámec našich schopností, konzultujeme s mentory Asociace lesních mateřských škol. Tým se rovněž účastní pravidelné supervize s psychologem.

3.3 Životaspráva

Strava

Dopolední stravování v lesním klubu je zajištěno individuálně. Rodiče chystají svým dětem dopolední svačinu a pití. Preferujeme vyváženou stravu s vysokým obsahem ovoce a zeleniny, z kvalitních surovin, s ohledem na fyzickou aktivitu dětí.

Oběd je zajištěn dovozcem, který se specializuje na zdravé a vyvážené stravování, mj. i pro školky a školy. Oběd je většinou vegetariánský, z kvalitních surovin, především lokálního původu. Skládá z polévky a hlavního jídla. Oběd před podáváním ohříváme v nerezových nádobách v parní lázni.

Odpolední svačina je společná, připravují ji jednotlivé rodiny vždy pro všechny děti v daný den. Střídají se dny, kdy je svačina sladká a dny, kdy je nesladká verze. Svačiny jsou často doplněny ovocem či zeleninou.

Pitný režim

Děti si nosí v batůžku vlastní lahev nebo termosku s pitím. Průvodci dohlížejí na to, aby děti dostatečně pily. V případě potřeby doplňují dětem vodu nebo čaj.

Pobyt v přírodě

Děti jsou venku denně, za každého počasí. Po ranním kruhu následuje pobyt v lese nebo v blízké přírodě. Po obědě děti často pobývají venku, na zahradě. V případě chladného nebo nepříznivého počasí mají možnost hrát si ve vytopené zděné chatě nebo v dřevěné prosklené chatce – nejsou k pobytu venku nuceny. Průvodci pravidelně sledují předpovědi počasí. Dopolední pobyt v lese neprobíhá při výjimečných, potenciálně život ohrožujících podmínkách jako je např. silný vítr nebo kroupy.

Pobyt v přírodě je pro děti zcela přirozený a naprosto nenahraditelný. Děti mají možnost každodenně poznávat přírodní zákony. Seznamují se s rostlinami, živočichy, přírodními materiály, učí se respektovat a chránit vše živé. Každodenní pobyt venku utužuje fyzickou i psychickou odolnost dětí, posiluje jejich imunitní systém, otužuje, rozvíjí motoriku, a další důležité psychosociální dovednosti dítěte.

4/ Organizace LK Sojka

4.1 Způsob řízení LK

Zřizovatelem lesního klubu Sojka je spolek Pod Holednou Jundrov, z.s. Spolek byl založen v roce 2015. Stanovy spolku jsou k dispozici na internetové stránce www.lesniklubsojka.cz.

Nejvyšším orgánem spolku je Výkonný tým, který má 3 členy.
Kontrolním orgánem spolku je Rodičovská rada, která má 3 členy.
Konzultačním orgánem je Členská rada, kterou tvoří rodiče dětí.

Řízení LK Sojka probíhá v souladu s následujícími dokumenty:

- Provozní řád LK Sojka

- Etický kodex pedagoga LMŠ
- Standardy kvality LMŠ (ALMŠ)
- Krizový plán
- Předpisy BOZP a PO
- Směrnice o ochraně a zpracování osobních údajů

Všechny záležitosti LK Sojka jsou pravidelně konzultovány na pedagogické radě jednou týdně. Pedagogickou a provozní poradu svolává koordinátor.

V průběhu pracovního dne probíhá zpětná vazba mezi průvodci - navzájem sdílíme své postřehy, zkušenosti, informace. Zaměstnanci LK spolupracují v duchu týmové spolupráce. Komunikují mezi sebou otevřeně, navzájem se podporují, inspirují a respektují se. Průvodci jsou plně zapojeni do řízení a fungování LK.

V LK Sojka funguje rezervační systém přístupný přes webové stránky:

<https://rezervace.lksojka.cz/login?backlink=%2F>

LK Sojka spolupracuje s:

- Asociace LMŠ
- Okolní Lesní mateřské školy a Lesní kluby
- ÚMČ Brno – Jundrov
- Školské zařízení pro environmentální vzdělávání Lipka

4.2 Personální zajištění klubu

Chod klubu je zajištěn týmem 5 průvodců, koordinátorem a administrativním pracovníkem. Většina pracovníků má vzdělání v pedagogické oblasti, doplněné o kurz první pomoci a kurz Respektovat a být respektován. Mnozí průvodci absolvovali kurzy přírodní pedagogiky, intuitivní pedagogiky a Montessori přednášky. Průvodci se neustále vzdělávají. LK jim na rozšiřující vzdělávání finančně přispívá. S ohledem na každodenní pobyt venku musí být průvodci v dobré fyzické kondici.

4.3 Spolupráce s rodiči

Nedílnou součástí fungování klubu je spoluúčast rodičů, bez níž by provoz LK nebyl možný. Mezi rodiči a zaměstnanci panuje otevřenost, důvěra a respekt. Vzájemně si sdělují postřehy a poznatky o dětech, o způsobu komunikace a o výchovném stylu.

- Rodiče mají možnost mluvit s průvodci denně ráno v čase mezi 8:00 a 8:45 nebo odpoledne během vyzvedávání.
- Dvakrát ročně probíhají informativní schůzky pro všechny rodiče.
- Jednou až dvakrát ročně nebo v případě aktuální potřeby nabízíme rodičům individuální konzultace.
- Rodiče se účastní slavností a dní otevřených dveří LK, které mohou pomoci spolupřipravit.
- Rodiče jsou pravidelně informováni o chodu LK pomocí mailů.

4.4 Pravidla LK

Pro bezpečné fungování klubu byla vytvořena pravidla, se kterými je seznámen každý, kdo s dětmi pracuje. Pravidla jsou k dispozici v klubu, a jsou součástí provozního řádu.

Pravidla jsou dětem představována na začátku školního roku a v průběhu celého podzimu. Tato pravidla se dodržují na pozemku i mimo něj. Osvojení a dodržování pravidel umožňuje svobodné a zároveň bezpečné fungování v průběhu dne.

4.5 Organizace vzdělávání

Klub je otevřen pět dní v týdnu od 8:00 – 16:30.

Děti docházejí do LK podle předem zvoleného modelu docházky na 2, 3 nebo 4 dny v týdnu. Jedná se o celodenní docházku (s fakultativní možností vyzvednout dítě po obědě).

Každý den má svůj rytmus činností a aktivit. Ustálený rytmus dne pomáhá dětem orientovat se v průběhu dne a dodává jim pocit jistoty. Děti vědí, které činnosti a aktivity po sobě následují a cítí se bezpečně. Během dne se střídají společné aktivity, vedené nebo částečně řízené aktivity (kdy je program nabízen, ale děti nejsou nuceny se účastnit) s prostorem pro volnou hru.

Denní režim představuje rámec činností, zároveň je dostatečně pružný, tak aby průvodci mohli reagovat na aktuální potřeby dětí. Děti jsou vedeny k vlastní iniciativě a zároveň zodpovědnosti. Všechny činnosti jsou koncipovány tak, aby se do jejich průběhu mohly děti co nejvíce zapojit nebo se spolupodílet na jejich organizaci.

Rytmus dne

8:00 – 8:45 – Příchod dětí na pozemek LK

9:00 – Ranní kruh

9:30 - Odchod do lesa

10:00 – Společný kruh v lese, svačina

10:15-11:20 – Hra v lese

11:45 – Závěrečný hodnotící kruh v lese

12:00-12:30 - Návrat z lesa

12:45-13:30 – Oběd

13:30-13:45 - Vyzvedávání dětí

13:45-15:00 – Odpočinek

15:00 – Svačina

15:15-16:15 – Odpolední aktivity

16:15-16:30 - Úklid zázemí, odchod

Rytmus roku

Činnosti v LK Sojka se tematicky odvíjí od kalendářních měsíců. Na každý měsíc je dětem představeno nové téma. K tématu měsíce se váže píseň pro daný měsíc, ukazovací básnička v lese, nabídka činností, her a poznávacích aktivit.

5/ Charakteristika a obsah vzdělávacího programu

5.1 Zdroje pro vytváření vzdělávacího obsahu

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Tvorba vzdělávacího programu vychází z RVP pro předškolní vzdělávání, a vede k naplňování kompetencí a vzdělávacích oblastí, jež jsou v RVP popsány. RVP je k dispozici online na adrese: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani-od-1-1>.

INSPIRACE

Intuitivní pedagogika

Intuitivní pedagogika nás učí jak být mezi lidmi a přitom být sám sebou. Skrz hru, komunikaci, zpěv, divadlo a výtvarný projev rozvíjíme a prohlubujeme vnímání sebe uvnitř společenství a společenství jako takové. Učíme se procházet konflikty a složitostmi života s nadhledem, nehodnotit ostatní a ani sebe sama, pracovat s chybou a rozvíjet vlastní tvořivost a hravost, která je základem pro dobrou práci s dětmi.

Waldorfská pedagogika

Waldorfská pedagogika nás inspiruje především v pojetí roku a jeho jednotlivých částí (měsíců, z nichž vychází slavnosti.).

Montessori pedagogika

V duchu „Pomoz mi, abych to dokázal sám.“ Vedeme děti k samostatnosti. Samostatnost uplatňují děti při sebeobsluze (hygiena, převlékání, přezouvání, stolování, uklízení pomůcek apod.). Pokud je to možné, necháváme děti, aby se učily vyřešit konflikty mezi sebou, aniž by do nich musel zasahovat někdo dospělý. Získávají tak cenné dovednosti jako je schopnost říct, co se mi nelíbí, nebo dokázat si říct o pomoc. V rámci rozvoje samostatnosti dětem nepomáháme při překonávání překážek (např.: vylézt na strom).

Další inspiraci z Montessori pedagogiky vidíme v absenci dětských hraček. Využíváme originální Montessori pomůcky nebo pomůcky a nástroje z běžného života – nářadí, přírodní materiály, pomůcky vyrobené ze dřeva.

Volná hra

V Sojce mají děti každý den prostor k volné hře, kterou chápeme jako nejdůležitější činnost ve vzdělávacím procesu prvního sedmiletí. Dopoledne trávíme s dětmi v lese, kde mají dostatek času a ideální prostředí pro rozvinutí hry. V průběhu volné hry se děti dostávají do stavu flow a prožívají sebe sama jako svobodnou bytost. V tuto dobu průvodci nezasahují dětem do hry, pouze pozorně sledují vývoj situace a jsou dětem plně k dispozici. Dopřávají takto dětem pocit bezpečí, dostatek pozornosti i soukromí. Koncept flow učení byl vytvořen pedagogem Josephem Cornwellem, který zjistil, že se děti učí mnohem efektivněji, je-li atmosféra naplněna radostí a je dětem umožněno, aby se zcela ponořily do předmětu učení.

Respektovat a být respektován

Přístup našich pedagogů je založen na respektujícím přístupu, který vyplývá z konceptu Respektovat a být respektován manželů Kopřivových. K dítěti přistupujeme jako k rovnocennému partnerovi, neuplatňujeme autoritativní přístup. Každé dítě dostává tolik času, kolik potřebuje, na prožití emoce či situace. Emocemi a situacemi dítě provádíme, popisujeme emoci, kterou prožívá, a společně se snažíme najít vhodné řešení pro všechny. Snažíme se, aby byl zachován respektující přístup jak k jednotlivci, tak ke skupině.

5.2. Principy

Příroda jako ideální prostředí

Přírodu vnímáme jako nenahraditelné prostředí pro zdravý fyzický a psychický vývoj dítěte. Předškolní děti potřebují procvičovat ve velké míře hrubou motoriku. Pobyt ve volném prostoru umožňuje dětem možnost pohybovat se a jednat svobodněji, než je tomu v uzavřených nebo kulturně přetvořených prostorech. Les nebo volné přírodní prostranství nabízí množství podmětů k různorodému pohybu. Na rozdíl od dětských hřišť je dítě v členitém terénu lesa dítě nuceno přirozeně hledat stále nové pohybové dovednosti a vzorce, které nejsou stereotypní. Děti se zároveň učí (mnohdy s pomocí průvodců) odhadovat své schopnosti a bezpečně zacházet s rizikem.

Příroda v její proměnlivosti představuje nejpřirozenější „připravené“ prostředí (ve smyslu Montessori pedagogiky). Dítě má možnost dostat se do intimního kontaktu s vodou, blátem, hlínou, kameny, sněhem atd. a svobodně je využívat k experimentům a hrám. Mímově tak poznává přírodní zákonitosti a sytí svou potřebu haptických a dalších smyslových podnětů.

Pro psychickou pohodu dětí (a vlastně všech lidí) je nezbytný kontakt s dalšími živými bytostmi. Děti poznávají stromy, rostliny, hmyz, živočichy přímo. Mohou je soustředěně pozorovat, dotýkat se jich, zakoušet jejich strukturu, pach apod. Zároveň děti vedeme k důslednému respektování života (např. děti mohou lámat jen suché větve).

Rovnocenný přístup – děti jako spoluvůrci

K dětem přistupujeme s respektem a úctou, jaké bychom očekávali v každé mezilidské komunikaci. Průvodci se chovají k dětem laskavě, dopřávají jim možnost volby a svobody, které jsou dány hranicemi fungujícího dětského kolektivu. Průvodci očekávají (a vyžadují) obdobné chování od dětí (směrem k dospělým a samozřejmě dětí navzájem k sobě).

Děti jsou zapojovány do provozu školky. Podílí se na péči o zahradu, na úklidu chatky, na přípravě dřeva apod. Pracují se skutečnými nástroji a nářadím. Mají tak možnost cvičit se v činnostech praktického života. Zároveň přispívají k fungování společenství. Poznávají, že mohou svou činností účinně a pozitivně ovlivnit dění kolem sebe.

Děti mají zároveň možnost přispět svými nápady k programu pro ostatní. Mohou navrhnout a spoluorganizovat hru, zapojit ostatní děti do vlastní spontánní hry, pomoci s přípravou rukodělných aktivit aj. Průvodci vnímají aktuální zájmy dětí a navazují na ně při přípravě nabídky řízených činností.

Společenství – rodiče jako spoluvůrci

LK funguje jako společenství rodičů. Bez účasti rodičů bych chod a činnost LK nebyly možné. Rodiče mají práva a povinnosti člena LK. Zapojení rodičů je popsáno v bodě 4.3.

Udržitelný způsob fungování

Snažíme se o to, aby chod LK byl minimálně zatěžující pro životní prostředí. Vytváříme co nejméně odpadu. K tomu přispívá využívání kompostovací toalety, kompostování organických zbytků, ale také skutečnost, že děti si případné nedojedené zbytky stravy odnášejí v krabičkách domů, kde jsou mnohdy dojedeny. Šetříme energií a vodou. Umožňuje nám to skromnost zázemí (místnosti k vytápění jsou malé, zděný domek je vytápěn kamny). Pitnou vodu využíváme pouze k pití a hygieně, ne ke splachování.

S dětmi často tvoříme z přírodních materiálů. Nepoužíváme hračky nebo plastové náhražky např. nářadí nebo nástrojů. Pracujeme na zahradě a rádi využíváme, co se urodí.

Dbáme na zdravé stravování, upřednostňujeme stravu z lokálních nebo částečně bio zdrojů.

Nápodoba

Jsme si vědomi toho, že nápodoba je nejpřirozenější a velmi efektivní způsob učení. Mnohdy se děti učí nápodobou i bez našeho vědomého přičinění. Proto se snažíme tento způsob pedagogického působení zvědomovat a reflektovat. Usilujeme o to být pro děti příkladem - dodržujeme stejná pravidla, chováme se k sobě, k dětem a rodičům laskavě a otevřeně. Pojmenováváme své pocity a komunikujeme své potřeby, dokážeme uznat chybu nebo omyl a umíme se omluvit.

Princip nápodoby působí možná ještě silněji mezi dětmi navzájem. Dbáme na dodržování pravidel, sledujeme chování a hry dětí a v případě potřeby zasáhneme nebo nabídneme pomoc.

Průvodci využívají učení nápodobou nenásilným způsobem. Začnou sami dělat určitou práci, činnost nebo tvoření. Děti, které se cítí aktivitou osloveny, se spontánně přidávají. Cílené učení nápodobou probíhá při „pedagogických ukázkách“, kdy průvodce názorně předvádí, jak se s daným nástrojem, materiálem, pomůckou nebo i tvořením pracuje nebo zachází.

Bytí v přítomnosti

Děti mají dar přirozený dar být tady a teď. Pokud je aktivita, hra nebo pozorování zaujme, dostávají se do stavu „flow“, kdy jsou naprosto soustředěné, klidné a zároveň plně disponované pro učení. Průvodce děti sleduje a snaží se, aby byl chráněn osobní prostor jednotlivce, tak aby děti nebyly ve svých činnostech rušeny dospělým, ale i ostatními dětmi. Průvodce nevnucuje řešení, nechává děti, aby mohly zažít důsledky svého jednání.

K řádu činností přispívá i určitá sebekázeň. Vedeme děti k tomu, aby dělaly jen jednu činnost, na kterou se plně soustředí, např. když svačí, tak si při jídle si nehrají, ani nepobíhají. Pokud se děti rozhodnou danou aktivitu ukončit, uklízí je po sobě to, co používaly (nářadí, pomůcky, materiál, výtvarné potřeby apod.)

Rovnováha mezi volnou hrou a řízenými vzdělávacími činnostmi

Pedagogické pojetí KL vychází z potřeb předškolních dětí a respektuje jejich vývojová senzitivní období. Rytmus dne je sestaven tak, aby děti měly dostatečný prostor pro volnou hru. Ačkoliv jsou spontánní aktivity pro děti nenahraditelné, věříme, že je vhodné je doplňovat o připravený program. Řízené poznávání je zastřešeno tématem měsíce a má podobu projektové výuky. Vedeme děti k nalézání širších souvislostí (např. jak spolu souvisí housenka a motýl), zákonitostí (např. zkoumáme co plave a co se potápí), k rozšíření slovní zásoby (např. pojmenováváme jednotlivé části těla rostlin), rozvíjíme jejich motorické dovednosti (řikanky s pohybem, pohybové hry), paměť a řečové schopnosti (říkadla, básničky), hudební schopnosti (písničky, hra na jednoduché nástroje), jemnou motoriku a smyslové vnímání (výtvarné a rukodělné tvoření). Pedagogické vstupy jsou společné pro všechny děti - probíhají v kruhu. Na ně navazují dobrovolné rozšiřující aktivity. Těch se účastní děti, které jsou aktivitou osloveny. Ostatní děti se mohou věnovat volné hře.

5.3. Obsah vzdělávání

5.3.1 Rytmus roku

5.3.1.a/ Rytmus roku v přírodě

Obsah vzdělávání V LK Sojka je zářímován rytmem roku. Děti v LK denně zakoušejí proměny počasí a přírody „na vlastní kůži“. Mohou si je uvědomovat, pozorovat a prožívat v lese i na zahradě. Z této bezprostřední žité zkušenosti vychází pedagogické členění obsahu vzdělávání podle jednotlivých měsíců roku. **Tematický celek pro každý měsíc se zároveň vztahuje k danému ročním období a celku roku.**

Každému měsíci odpovídá tematicky sestavený celek činností a vzdělávací nabídky, která obsahuje následující vzdělávací okruhy:

- klimatické podmínky a jejich vliv na fyzické (voda, půda, oheň, dřevo, vzduch)
- co se děje v lese – rostliny, hmyz, zvířata
- co se děje na zahradě – jak pečujeme o ovocné stromy, záhony se zeleninou, kompost, jaké zahradní práce je užitečné provádět v daném období

- říkanky a básničky, říkadla s pohybem
- píseň měsíce a další písničky
- rukodělné a pracovní činnosti
- výtvarné tvoření
- výlety za poznáním

5.3.1.b/ Rytmus roku v tradicích a svátcích

Plynutí času a jeho cykličnost, které pozorujeme v přírodě, zrcadlí lidská společnost slavením svátků, tradic nebo významných dní. V tematických celcích pro jednotlivé měsíce jsou zařazeny svátky, tradice nebo významné dny. Některé mají podobu kratšího připomenutí například příběhem, písni, dramatizací nebo výtvarným tvořením, jiným věnujeme celodenní oslavu, popřípadě i za přítomnosti rodičů nebo veřejnosti.

- Podzimní rovnodennost
- Sv. Martin
- Sv. Mikuláš
- Sv. Barbora
- Zimní slunovrat
- Vánoce, vánoční slavnost
- Tři králové
- Masopust
- Velký pátek
- Postní doba
- Velikonoce
- První jarní den (jarní rovnodennost)
- Den země
- Den otevřených dveří
- Závěrečná slavnost, rozloučení s předškoláky

5.3.2 Já

Děti v LK Sojka vedeme k poznávání sebe sama a k uvědomování si svého místa v interakci s prostředím (ve školce, v rodině, v přírodě aj.) Oblasti poznávání tématu „já“ jsou:

- tělo
- smysly
- pocity
- dovednosti, schopnosti, zkušenosti

Záměrem této oblasti je podporovat rozvoj hrubé a jemné motoriky, podpořit fyzikou i psychickou pohodu a odolnost, učit děti uvědomovat si své potřeby a vhodným způsobem je naplňovat, pojmenovat a projevit své pocity a vést děti k bezpečnému chování, odhadování vlastních sil i vnějšího rizika.

Interakce s okolím – poznávám sebe sama prostřednictvím druhých

– k poznávání vlastního těla a jeho fungování, k poznávání a rozvoji smyslů a uvědomění si svého místa – ve školce, v rodině, aj. základní znalosti o svém těle (názvy, jak funguje), prožitková forma (je mi zima, mám hlad, je mi dobře), pohybové aktivity, rozvoj tělesné zdatnosti, odolnosti

Pojmenování pocitů, projevy pocitů – pláč, smích, výraz obličeje, uvědomování si vlastních potřeb, co mi pomáhá, co je mi příjemné, co je pro mě v pořádku a co už ne, já v sociální interakci, já jako součást kolektivu, kde je mi dobře, co upřednostňuji.

5.3.3 Svět lidí a kultury

Děti v předškolním věku vstřebávají informace bez úsilí. V určitém (senzitivním) období je dětská mysl „otevřena“ k snadnému osvojení určité znalosti, činnosti, pojmů, informací. V LK Sojka navazujeme na tuto dětskou připravenost k učení využíváním Montessori pomůcek z oblasti matematiky a mateřského jazyka a také využíváním pracovních listů pro předškolní přípravu. Svět čísel a písmen přibližujeme také pomocí manipulačních, smyslových, pohybových, hudebních, grafických činností a her.

5.4 Vzdělávací program

Vzdělávací program je koncipován tak, aby vedl k naplňování kompetencí, jež vycházejí z RVP pro předškolní vzdělávání. Jsou to tyto kompetence:

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- kompetence komunikativní
- kompetence sociální a personální
- kompetence činnostní a občanské

Kompetence jsou naplňovány pomocí aktivit, které dětem představují průvodci. Aktivity jsou různorodé v souvislosti na měsíčním tématu. Témata jsou podrobně popsána v ŠVP.

5.5 Využívané metody

Vzdělávání v Sojce je založeno na kombinaci různých metod. Využívané metody jsou zejména:

- environmentální výchova
- projektová výchova
- volná hra
- pozorování
- nápodoba

- umělecké činnosti
- tvořivé činnosti
- hudební činnosti
- předškolní příprava
- exkurze

6/ Evaluace dětí a pedagogů

6.1 Evaluace dětí

Evaluace dětí je založena na průběžném pozorování. Průvodci děti pozorují v průběhu dne a své pozorování pravidelně zaznamenávají. Zaměřují na schopnosti, dovednosti a kompetence dětí. Zaměřují se na pozitivní aspekty chování – co dítě zvládá, v čem se zlepšilo, které aktivity probíhají bez problémů apod. Nehodnotíme děti z pozice, co by měly zvládnout, umět atd. Kromě záznamů o dětech shromažďují průvodci pracovní listy, výkresy a výtvary každého dítěte do jeho složky.

O chování a vývoji dítěte jsou rodiče pravidelně informováni (viz. Spolupráce s rodiči).

6.2 Evaluace pedagogů

Evaluace pracovníků v LK probíhá zejména formou sebereflexe. Dále se pracovníci se účastní:

- pravidelných pedagogických schůzek 1 x 14 dní
- pravidelných týmových schůzek 1 x měsíčně
- individuálních konzultací zaměřených na rozvoj LK Sojka (dle potřeby)
- týmových supervizí 1 krát za měsíc s psychologem
- vzdělávacích kurzů dle osobních preferencí průvodců